

Sisemudelite kasutamise suunised

Sissejuhatus

- 1.1. Kooskõlas 24. novembri 2010. aasta määruse (EL) nr 1094/2010 (edaspidi „EIOPA määrus“)¹ artikliga 16 väljastab EIOPA käesolevad suunised sisemudelite kasutamise kohta, mis on suunatud järelevalveasutustele ning kindlustusandjatele ja edasikindlustusandjatele, kohaldades Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II)², eelkõige selle artikleid 112, 113, 115, 116, 120–126 ja 231, nagu neid on edasi arendatud rakendusmeetmete I jaotise VI peatükiga ning II jaotise II peatükiga³. Käesolevates suunistes võetakse samuti arvesse EIOPA rakenduslikke tehnilisi standardeid, mis käsitlevad sisemudelite kinnitamise protsesse ja grupi sisemudelite kohta ühisele otsusele jõudmise protsessi⁴.
- 1.2. EIOPA sisemudelite kasutamise suuniste eesmärk on anda juhiseid, mida järelevalveasutused ning kindlustusandjad või edasikindlustusandjad peaksid arvestama, et võimaldada järelevalveasutustel kinnitada ja jätkuvalt lubada solventsuskapitalinõude arvutamisel sisemudeli kasutamist, ning võimaldada kindlustusandjatel ja edasikindlustusandjatel kasutada sisemudelit oma solventsuskapitalinõude arvutamisel kooskõlas Solventsus II nõuetega, nagu neid on täpsustatud rakendusmeetmetes.
- 1.3. Suuniste eesmärk on samuti suurendada sisemudelite hindamisega seotud järelevalvetavade lähendamist. Gruppide sisemudelite korral peaks toimuma asjakohasel tasandil kolleegiumides järelevalveasutuste, eelkõige kaasatud järelevalveasutuste vahel teabevahetus.
- 1.4. Käesolevad suunised on suunatud Solventsus II kohastele järelevalveasutustele.
- 1.5. Kui ei ole sõnaselgelt sätestatud teisiti, kohalduvad kõik suunised järgmiste kasutamisele:
 - osaline või täielik sisemudel, mis esitatakse kasutamise otsuse tegemiseks või mida kasutatakse praegu kindlustusandja või edasikindlustusandja solventsuskapitalinõude arvutamiseks;
 - osaline või täielik grupi sisemudel, mida on kirjeldatud allpool ja mis esitatakse kasutamise otsuse tegemiseks või mida kasutatakse praegu solventsuskapitalinõude arvutamiseks.
- 1.6. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse alates 1. aprillist 2015.
- 1.7. Käesolevates suunistes kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - „*sisemudel(id) grupile (või gruppidele)*” – nii sisemudel, mille kasutamist taotletakse üksnes konsolideerimisgrupi solventsuskapitalinõude

¹ ELT L 331, 15.12.2010, lk 48–83.

² ELT L 335, 17.12.2009, lk 1–155.

³ ELT L 12, 17.01.2015, lk 1–797.

⁴ <https://eiopa.europa.eu/Pages/Supervision/Insurance/draft-implementing-technical-standards-on-the-supervisory-approval-processes-for-solvency-ii.aspx>

arvutamiseks (vastavalt Solventsus II artiklile 230), kui ka sisemudel, mida mille kasutamist taotletakse konsolideerimisgrupi solventsuskapitalinõude arvutamiseks ning samuti vähemalt ühe sellise seotud kindlustusandja solventsuskapitalinõude arvutamiseks, kes kuulub konsolideerimisgrupi solventsuskapitalinõude arvutamiseks vajaliku kõnealuse sisemudeli reguleerimisalasse (millele viidatakse suunistes kui grupi Solventsus II artikli 231 sisemudelile);

- „*tõenäosusjaotuse prognoosi rikkus*” – mõiste, mis määratletakse peamiselt kahe järgmise mõõtmel alusel: ettevõtja teadmiste ulatus riskiprofiili kohta, nagu see kajastub tõenäosusjaotuse prognoosi aluseks olevate juhtumite kogumis, ning valitud arvutusmeetodi suutlikkuses muuta kõnealune teave rahaliste väärtuste jaotuseks, mis on seotud muutustega põhiomavahendites; Mõistet „*rikkus*” ei tohiks taandada tõenäosusjaotuse prognoosi esinemise detailidele, sest isegi prognoos pideva funktsioonina ei pruugi olla piisavalt rikas;
- „*riskimõõtmel võrdlusalus*” – põhiomavahendite VaR riskihindamismeetod, mille puhul on usaldatavustase üheaastase perioodi jooksul 99,5%, nagu on sätestatud Solventsus II artikli 101 lõikes 3;
- „*kinnised analüütilised valemid*” – otsesed matemaatilised valemid, mis seovad ettevõtja valitud riskimõõtmel eespool määratletud võrdlusalusel;
- „*t=0*” – päev, mil ettevõtja arvutab solventsuskapitalinõude oma sisemudeli kohaselt;
- „*t=1*” – üks aasta pärast päeva, mil ettevõtja arvutas solventsuskapitalinõude oma sisemudeli kohaselt.

1. peatükk. Taotlemine

Suunis 1 – eeltaotlemine

1.8. Järelevalveasutused peaksid kaaluma eeltaotlusprotsessi kasutusele võtmist, et mõista seda, kui valmis on kindlustusandja või edasikindlustusandja Solventsus II alusel solventsuskapitalinõude arvutamiseks sisemudeli kasutamise taotlust esitama ja vastama Solventsus II sätestatud sisemudelite nõuetele.

Suunis 2 – teave, mis tuleb esitada Solventsus II artikli 231 alusel grupi sisemudelite kasutamise taotluses

1.9. Solventsus II direktiivi artikli 231 alusel grupi sisemudeli kasutamise taotluse esitamisel peaks taotluse esitaja lisama oma solventsuskapitalinõude arvutamiseks grupi sisemudeli kasutamise taotluse esitanud iga sidusettevõtja kohta EIOPA sisemudelite kinnitamise protsesside rakenduslike tehniliste standardite artiklis 2 kindlaks määratud teabe, mis on eriomane kõnealusele sidusettevõtjale, välja arvatud juhul, kui see teave on juba kaetud osaleva kindlustusandja või edasikindlustusandja esitatud dokumentidega.

1.10. Taotluse esitaja peaks samuti selgitama oma solventsuskapitalinõude arvutamiseks grupi sisemudeli kasutamise taotlusega hõlmatud iga sidusettevõtja puhul, millises ulatuses teeb sidusettevõtja solventsuskapitalinõude arvutamiseks vajaliku grupi sisemudeli arendamise, rakendamise või valideerimise grupi teine sidusettevõtja.

Suunis 3 – lisateabe taotlus gruppide sisemudelite kasutamise taotluse korral

1.11. Kui esitatakse taotlus grupi sisemudeli kasutamiseks, peaksid kõnealuse ettevõtja järelevalvet tegevad rakendusmeetmete artikli 343 lõikes 2 kindlaks määratud järelevalveasutused kõigepealt esitama kindlustusgrupi järelevalve teostajale taotluse sidusettevõtjalt lisateabe saamiseks. Kindlustusgrupi järelevalve teostaja peaks seejärel edastama taotluse sidusettevõtjale või andma teabenõudega seotud järelevalveasutusele asjakohased dokumendid, kui need on juba kindlustusgrupi järelevalve teostajale esitatud.

1.12. Kui Solventsus II artikli 231 alusel esitatakse grupi sisemudeli kasutamise taotlus, peaks rakendusmeetmete artikli 347 lõikes 3 kindlaks määratud asjaomane järelevalveasutus saama esitada lisateabe saamise taotluse otse tema järelevalve alla kuuluvale sidusettevõtjale, et hinnata kõnealuse sidusettevõtja solventsuskapitalinõude osas grupi sisemudeli vastavust sisemudelite nõuetele. Sel juhul peaks asjaomane järelevalveasutus viivitamatult teavitama kindlustusgrupi järelevalve teostajat kõnealuse teabenõude esitamisest.

Suunis 4 – kavatsus laiendada gruppide sisemudelite kasutamise taotluse ulatust

1.13. Grupi sisemudeli kasutamise taotluse puhul peaks taotluse esitaja rakendusmeetmete artikli 343 lõikes 5 või artikli 347 lõikes 6 kirjeldatud

sisemudeli reguleerimisala põhjenduse osana kirjeldama taotluses vajaduse korral kavatsust laiendada tulevikus sisemudeli reguleerimisala, selleks et hõlmata solventsuskapitalinõude arvutamise otstarbel mis tahes sidusettevõtja, mis on grupi järelevalve reguleerimisalas, aga ei ole praeguse taotluse kohaselt hõlmatud grupi solventsuskapitalinõude arvutamise sisemudeli reguleerimisalaga.

- 1.14. Kui esitatakse taotlus Solventsus II artikli 231 alusel grupi sisemudeli kasutamiseks, peaks taotluse esitaja kirjeldama sisemudeli reguleerimisala põhjenduse raames vajaduse korral samuti kavatsust laiendada tulevikus sisemudeli reguleerimisala, selleks et hõlmata iga sellise sidusettevõtja solventsuskapitalinõude arvutust, mis ei ole hõlmatud grupi sisemudeli alusel solventsuskapitalinõude arvutamise praeguse taotluse reguleerimisalaga.

Suunis 5 – Solventsus II artikli 231 alusel grupi sisemudelite kasutamise taotluse tehnilised kirjeldused

- 1.15. Kui Solventsus II artikli 231 alusel esitatakse grupi sisemudeli kasutamise taotlus, peaks taotluse esitaja märkima sõnaselgelt, mis ulatuses võivad grupi sisemudeli tehnilised kirjeldused erineda, kui sisemudelit kasutatakse grupi solventsuskapitalinõude arvutamiseks ja sidusettevõtjate solventsuskapitalinõude arvutamiseks, sealhulgas:

- a) grupisiseste tehingute käsitlemine nii sidusettevõtjate solventsuskapitalinõude kui ka vajaduse korral grupi solventsuskapitalinõude arvutamiseks;
- b) sisemudeli nende parameetrite loetelu, mis võidakse grupi solventsuskapitalinõude ja individuaalsete solventsuskapitalinõuete arvutamise otstarbel määrata grupi sisemudeli alusel tehtavateks erinevateks arvutusteks erinevalt ning
- c) grupispetsiifiliste riskide kirjeldus, mis on oluline üksnes grupi solventsuskapitalinõude arvutamisel.

2. peatükk. Mudeli muutmine

Suunis 6 – mudeli muutmispõhimõtete reguleerimisala

- 1.16. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks mudeli muutmispõhimõtete kindlaks määramisel tagama, et kõnealused põhimõtted hõlmavad kõiki asjakohaseid muutuste allikaid, mis võivad mõjutada tema solventsuskapitalinõuet, ja vähemalt muudatusi
- a) ettevõtja juhtimissüsteemis;
 - b) ettevõtja vastavuses sisemudeli kasutamise nõuetele;
 - c) ettevõtja sisemudeli tehniliste kirjelduste asjakohasuses ja
 - d) ettevõtja riskiprofiilis.
- 1.17. Ettevõtja peaks samuti tagama, et mudeli muutmise põhimõtetes
- a) määratakse kindlaks, millal peetakse sisemudeli muudatust oluliseks või väheoluliseks ja millal peetakse väheoluliste muudatuste kombinatsiooni oluliseks muudatuseks;
 - b) määratakse kindlaks sisemudeli muudatustega seotud juhtimisnõuded, sealhulgas asutusesisene kinnitamine, asutusesisene suhtlus, muudatuste dokumenteerimine ja valideerimine.
- 1.18. Kindlustusandja ja edasikindlustusandja ei tohiks katta sisemudeli muutmise põhimõtete alusel sisemudelis tehtavate muudatuste osana uute elementide, näiteks täiendavate riskide või äriüksuste lisamist. Sisemudelisse uute elementide kaasamise peaks kinnitama järelevalveasutus kooskõlas sisemudelite kinnitamise protsesside rakenduslike tehniliste standardite artiklis 7 kirjeldatud menetlusega.
- 1.19. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks võtma sisemudeli parameetrite ajakohastamist arvesse kui sisemudeli muudatuste võimalikku allikat.

Suunis 7 – olulise muudatuse määratlemine

- 1.20. Mudeli muudatuse kvantitatiivne mõju solventsuskapitalinõudele või solventsuskapitalinõude üksikosadele võib olla üks näitaja, mida kindlustusandja või edasikindlustusandja kavatses kasutada oluliste muudatuste kindlaks tegemisel, seetõttu peaks ettevõtja oluliste muudatuste kindlaks tegemiseks välja töötama mitmed muud kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed võtmenäitajad ning neid kasutama.

Suunis 8 –väheoluliste muudatuste ja väheoluliste muudatuste kombinatsioonina esinevate oluliste muudatuste teatamine

- 1.21. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks teatama järelevalveasutustele sisemudeli väheolulistest muudatustest kord kvartalis või vajaduse korral sagedamini. Sisemudeli väheolulistest muudatustest tuleks teatada kokkuvõtliku aruande kujul, mis peaks kirjeldama nii muudatuste kvantitatiivset

kui ka kvalitatiivset mõju ning muudatuste ligikaudset kumulatiivset kvantitatiivset ja kvalitatiivset mõju kinnitatud sisemudelile.

- 1.22. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks kasutama järelevalveasutuste kinnitatud uusimat sisemudelit võrdlusalusena hindamisel, kas pidada väheoluliste muudatuste kombinatsiooni oluliseks muudatuseks, v.a juhul, kui järelevalveasutused on leppinud kokku teisiti.

Suunis 9 – Solventsus II artikli 231 kohased grupi sisemudelite mudeli muutmise põhimõtted

- 1.23. Solventsus II artikli 231 kohase grupi sisemudeli korral peaksid oma individuaalse solventsuskapitalinõude arvutamiseks grupi sisemudeli kasutamise taotlust esitavad osalevad ettevõtjad ja sidusettevõtjad töötama välja mudeli muutmiseks ühtsed põhimõtted.
- 1.24. Oma individuaalse solventsuskapitalinõude arvutamiseks grupi sisemudeli kasutamise taotluse esitanud osalevad ettevõtjad ja sidusettevõtjad peaksid tagama, et mudeli muutmise põhimõtte hõlmab grupi ning individuaalse solventsuskapitalinõude arvutamiseks grupi sisemudeli taotluse esitanud iga sidusettevõtjaga seotud oluliste ja väheoluliste muudatuste kirjeldust.
- 1.25. Individuaalse solventsuskapitalinõude arvutamiseks grupi sisemudeli kasutamise taotluse esitanud osalevad ettevõtjad ja sidusettevõtjad peaksid tagama, et taotlusega hõlmatud sidusettevõtja jaoks oluline mis tahes muudatus klassifitseeritakse põhimõtete raames olulise muudatusena.

Suunis 10 – Solventsus II artikli 231 kohaste grupi sisemudelite kasutuse laiendamine ja reguleerimisala laiendamine

- 1.26. Taotluse esitaja peaks esitama järgmised grupi sisemudeli laiendused kindlustusgrupi järelevalve teostajale sama protsessi alusel kui sisemudeli olulise muudatuse puhul, nagu on kindlaks määratud EIOPA sisemudeli kinnitamise protsesside rakendusliku tehnilise standardi artiklis 7:
- a) laiendamine solventsuskapitalinõude arvutamiseks praegu grupi sisemudeli reguleerimisalasse kuuluva sellise sidusettevõtja solventsuskapitalinõude arvutamiseks, kes grupi sisemudelit oma solventsuskapitalinõude arvutamiseks praegu ei kasuta;
 - b) laiendamine grupi tasandil uute elementide hõlmamiseks ning
 - c) laiendamine solventsuskapitalinõude arvutamiseks grupi sisemudelit praegu kasutava sidusettevõtja tasandil uute elementide hõlmamiseks, sealhulgas grupi või muude sidusettevõtjate tasandil juba kasutatud elementidega seotud laiendus.

3. peatükk. Kasutustest

Suunis 11 – ajend sisemudeli kvaliteedi parendamiseks

1.27. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks tagama sisemudeli kasutamise oma riskijuhtimissüsteemis ja otsuste tegemisel selliselt, et see oleks ajend sisemudeli enda kvaliteedi parandamiseks.

Suunis 12 – kasutustest ja sisemudeli muudatused

1.28. Kui haldus-, juhtimis- või järelevalveorgan on olulise muudatuse asutusesiseselt kinnitanud, peaksid kindlustusandja ja edasikindlustusandja suutma sisemudeli kvaliteedi parandamise protsessi vältel tõendada vastavust kasutustestile, võttes arvesse

- a) kasutustesti erinevaid komponente;
- b) nende juhtimissüsteemi erinevaid kasutusalasid.

1.29. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks jälgima, et sisemudeli muudatuse vajaduse kindlaks määramise ja muudatuse tegeliku rakendamise vaheline viivitus on sobilik, ning ta peaks olema suuteline seda tõendama. Kui kinnitamise perioodi vältel esitatakse olulise muudatuse tegemise taotlus, peaksid kindlustusandja ja edasikindlustusandja tagama, et sisemudeli kasutamine tema otsuste tegemise protsessis on asjakohane.

Suunis 13 – sisemudeli mõistmine

1.30. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks kaaluma erinevaid lähenemisviise tagamaks, et haldus-, juhtimis- või järelevalveorgan ning sisemudelite asjaomased kasutajad otsuste tegemise protsessides sisemudelit mõistaksid.

1.31. Selleks et hinnata, kuidas haldus-, juhtimis- või järelevalveorgani töötajad ja isikud, kes tegelikult juhivad kindlustusandja või edasikindlustusandja tegevust, sisemudelit mõistavad, peaksid järelevalveasutused kaaluma nende küsitlemist.

1.32. Samuti peaksid järelevalveasutused kaaluma juhatuse või vastavate otsuseid tegevate organite koosolekute protokollide läbivaatamist, et hinnata, mil määral täidab kindlustusandja või edasikindlustusandja kasutustesti nõudeid.

Suunis 14 – otsuste tegemise toetamine

1.33. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks tagama ja suutma tõendada, et sisemudelit kasutatakse otsuste tegemiseks.

1.34. Eelkõige peaks kindlustusandja või edasikindlustusandja eraldatud vahendite kogumi tingliku sovlentsuskapitalinõude arvutamisel järgima rakendusmeetmete artiklit 81 ja selgitama, kuidas ta tagab nende väljundite vahelise järjepidevuse, nagu nõutakse rakendusmeetmete artiklis 223.

Suunis 15 – Solventsus II artikli 231 kohaste grupi sisemudelite kasutustesti eripärad

- 1.35. Solventsus II artikli 231 alusel oma individuaalse solventsuskapitalinõude arvutamiseks grupi sisemudeli kasutamise taotluse esitanud osalev ettevõtja ja sidusettevõtja peaksid tegema koostööd, et tagada sisemudeli ülesehituse kooskõla nende tegevusega. Nad peaksid esitama tõendid selle kohta, et sisemudeli juhtimine võimaldab järgmist:
- a) nende individuaalne solventsuskapitalinõue arvutatakse nii sageli, nagu seda on nõutud Solventsus II artiklis 102, ja siis, kui see on vajalik otsuste tegemise protsessis;
 - b) nad võivad teha ettepanekuid grupi sisemudeli muutmise kohta, eelkõige nende jaoks oluliste osade kohta või pärast muudatust nende riskiprofiilis ja võttes arvesse keskkonda, milles ettevõtja tegutseb;
 - c) sidusettevõtjatel on piisav arusaamine sisemudelist nende sisemudeli osade suhtes, mis katavad kõnealuse ettevõtja riske.
- 1.36. Kindlustus- või edasikindlustusandjad, kes esitavad taotluse oma solventsuskapitalinõude arvutamiseks grupi sisemudeli kasutamiseks, peaksid tagama, et sisemudeli ülesehitus on kooskõlas nende tegevusega ja riskijuhtimissüsteemiga, sealhulgas selliste väljundite saamisega nii grupi kui ka sidusettevõtja tasandil, mis on piisavalt detailsed selleks, et grupi sisemudelil oleks nende otsuste tegemise protsessides piisav roll.

4. peatükk. Eelduste määramine ja eksperdihinnang

Suunis 16 – eelduste määramise olulisus

- 1.37. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks määrama eeldusi ja kasutama eksperdihinnangut, võttes eelkõige arvesse eelduste kasutamise mõju olulisust kooskõlas alljärgnevate suunistega eelduste määramise ja eksperdihinnangu kohta.
- 1.38. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks hindama olulisust, võttes arvesse nii kvantitatiivseid kui ka kvalitatiivseid näitajaid ning äärmusliku kahju tingimusi. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks üldiselt hindama arvesse võetud näitajaid.

Suunis 17 – eelduste kindlaks määramise juhtimine

- 1.39. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks tagama, et kõigi eelduste kindlaks määramisel ja eelkõige eksperdihinnangu kasutamisel järgitaks valideeritud ja dokumenteeritud protsessi.
- 1.40. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks tagama, et eelduseid tuletatakse ja kasutatakse järjepidevalt pikema aja vältel kogu kindlustusandja või edasikindlustusandja piires ning et need sobivad ette nähtud kasutuslaks.
- 1.41. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks kiitma heaks eeldused kooskõlas nende olulisusega piisavalt kõrgel juhtimistasandil, kõige olulisemate

eelduste korral kuni (kaasa arvatud) haldus-, juhtimis- ja järelevalveorganini välja.

Suunis 18 – teabevahetus ja mõõtemääramatus eelduste kindlaks määramisel

- 1.42. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks tagama selle, et protsessidega, mis käsitlevad eeldusi ja eelkõige eksperdihinnangu kasutamist nende eelduste valimisel, püütakse konkreetselt maandada väärarvamuse riski ja kommunikatsiooniprobleeme selliste eeldustega seotud eri osaliste vahel.
- 1.43. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks kehtestama ametliku ja dokumenteeritud tagasisideprotsessi olulise eksperdihinnangu ning sellest tulenevate eelduste esitajate ja kasutajate vahel.
- 1.44. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks tagama eelduste mõõtemääramatuse ja sellega seotud lõplike tulemuste varieeruvuse läbipaistvuse.

Suunis 19 – eelduste kindlaks määramise dokumenteerimine

- 1.45. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks dokumenteerima eelduste kindlaks määramise protsessi ja eelkõige eksperdihinnangu kasutamise selliselt, et protsess oleks läbipaistev.
- 1.46. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks dokumenteerima tulemuseks saadavad eeldused ja nende olulisuse, kaasatud eksperdid, kavandatava kasutusala ning kehtivusperioodi.
- 1.47. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks dokumenteerima arvamuse põhjenduse, sealhulgas kasutatud alusteabe sellise üksikasjalikkusega, mis on vajalik nii eelduste ja protsessi kui ka eelduste valikul kasutatud otsuste tegemise kriteeriumide läbipaistvuse huvides, eirates muid alternatiive.
- 1.48. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks tagama selle, et oluliste eelduste kasutajad saavad kõnealuste eelduste kohta selge ja põhjaliku kirjaliku teabe.

Suunis 20 – eelduste kindlaks määramise valideerimine

- 1.49. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks tagama, et eelduste valimise ja eksperdihinnangu kasutamise protsess valideeritakse.
- 1.50. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks tagama selle, et eelduste valideerimise ning eelkõige eksperdihinnangu kasutamise protsess ja vahendid dokumenteeritakse.
- 1.51. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks jälgima muudatusi olulistes eeldustes, mis tekivad vastusena uuele teabele ja analüüsidele, ning põhjendama kõnealuseid muudatusi ja kõrvalekaldeid oluliste eelduste esinemises.

- 1.52. Kui see on otstarbekas ja asjakohane, peaks kindlustusandja või edasikindlustusandja kasutama selliseid valideerimise vahendeid nagu stressitestid ja tundlikkustestid.
- 1.53. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks valitud eeldused läbi vaatama, tuginedes sõltumatutele asutusesisestele või -välistele eksperditeadmistele.
- 1.54. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks tuvastama sellise olukorra tekkimise, mille puhul eelduseid peetakse vääradeks.

5. peatükk. Metodoloogiline järjepidevus

Suunis 21 – järjepidevuse kontrollpunktid

- 1.55. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks tagama tõenäosusjaotuse prognoosi arvutamiseks kasutatud meetodite ning solventsuse otstarbel bilansi varade ja kohustuste väärtuse hindamiseks kasutatud meetodite järjepidevuse.
- 1.56. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks kontrollima järjepidevust tõenäosusjaotuse prognoosi arvutamise järgmistes etappides juhul, kui need on käsitletava mudeli osa seisukohast asjakohased:
- a) järjepidevus üleminekul solventsuse otstarbel bilansis kajastatud varade ja kohustuste väärtuse hindamiselt solventsuskapitalinõude arvutamisele sisemudeli abil;
 - b) sisemudeli varade ja kohustuste väärtuse hindamise järjepidevus väärtuse hindamise kuupäeval solventsuse otstarbel bilansis kajastatud varade ja kohustuste väärtuse hindamisega;
 - c) riskitegurite ja nende ennustatavatele rahalistele väärtustele avalduva mõju prognooside järjepidevus solventsuse otstarbel bilansis kajastatud varade ja kohustuste väärtuse hindamiseks kasutatud riskitegurite eeldustega, ning
 - d) perioodi lõpus tehtud varade ja kohustuste ümberhindluse järjepidevus solventsuse otstarbel bilansis kajastatud varade ja kohustuste väärtuse hindamisega.

Suunis 22 – järjepidevuse aspektid

- 1.57. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks järjepidevuse hindamisel võtma arvesse vähemalt järgmisi asjaolusid:
- a) solventsuse otstarbel bilansis kajastatud varade ja kohustuste väärtuse hindamisel ning tõenäosusjaotuse prognoosi arvutamisel kasutatud aktuaarsete ja statistiliste meetodite järjepidevus;
 - b) asjakohaste arvutuste sisendina kasutatud andmete ja parameetrite järjepidevus;
 - c) asjakohaste arvutuste aluseks olevate eelduste järjepidevus, eriti lepingus sisalduvaid valikuõigusi ja finantstagatise, tulevasi juhtimismeetmeid või eeldatud tuleviku määramata hüvitisi käsitlevate eelduste korral.

Suunis 23 – järjepidevuse hindamine

- 1.58. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks kvantitatiivsel alusel regulaarselt hindama järjepidevust alati, kui see on võimalik ja proportsionaalne.
- 1.59. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks järjepidevuse hindamisel
- a) tegema kindlaks ja dokumenteerima võimalikud kõrvalekalded tõenäosusjaotuse prognoosi arvutamise ning solventsuse otstarbel bilansis kajastatud varade ja kohustuste väärtuse hindamise vahel;
 - b) hindama kõrvalekallete mõju nii eraldiseisvana kui ka koostoimes;
 - c) tõendama, et kõrvalekalded ei tekita ebaühtlust tõenäosusjaotuse prognoosi arvutamise ning solventsuse otstarbel bilansis kajastatud varade ja kohustuste hindamise vahel.

6. peatükk. Tõenäosusjaotuse prognoos

Suunis 24 – riskiprofiili tundmine

- 1.60. Selleks, et tagada sisemudeli aluseks oleva tõenäosusjaotuse prognoosi juhtumite ammendumus, peaks kindlustusandja või edasikindlustusandja võtma kasutusele protsessid, mis võimaldavad tal säilitada piisavaid ja ajakohaseid teadmisi oma riskiprofiilist.
- 1.61. Eelkõige peaks kindlustusandja või edasikindlustusandja püüdma olla kursis riskitegurite ja muude teguritega, mis selgitavad tõenäosusjaotuse prognoosi aluseks olevate muutujate käitumist, et tõenäosusjaotuse prognoos kajastaks kõiki riskiprofiili olulisi tunnuseid.

Suunis 25 – tõenäosusjaotuse prognoosi rikkus

- 1.62. Tõenäosusjaotuse prognoosi arvutamiseks kasutatud aktuaarsete ja statistiliste meetodite asjakohasuse hindamisel [rakendusmeetmete artikkel 229] peaks kindlustusandja või edasikindlustusandja kaaluma meetodite suutlikkust töödelda olulise kriteeriumina teadmisi riskiprofiilist.
- 1.63. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks valima meetodid, mis loovad tõenäosusjaotuse prognoosi, mis on piisavalt rikas rakendusmeetmete artikli 229 punkti e kohaselt tema riskiprofiili kõigi asjakohaste omaduste hõlmamiseks ning rakendusmeetmete artikli 226 kohaselt otsuste tegemise toetamiseks.
- 1.64. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks rakendusmeetmete artikli 229 punkti g kohaselt ja kõnealuse metodoloogilise hindamise osana kaaluma tõenäosusjaotuse prognoosi tulemuseks olevate ebasoodsate kvantiilide usaldusväarsust.

Suunis 26 – tõenäosusjaotuse prognoosi rikkuse hindamine

1.65. Suunise 25 kohaselt järeltulele jõudmiseks peaksid järelevalveasutused võtma arvesse vähemalt järgmist:

- a) ettevõtja riskiprofiil ja selle kajastamise ulatus tõenäosusjaotuse prognoosis;
- b) aktuaarse teaduse praegune arenguaste ja turu üldtunnustatud tava kooskõlas rakendusmeetmete artikli 229 punktiga a;
- c) tõenäosusjaotuse prognoosi rikkuse tasemega seoses mis tahes meetmed, mis kindlustusandja või edasikindlustusandja kehtestab kooskõla tagamiseks kõikide Solventsus II direktiivi artiklites 120–126 sätestatud sisemudeli testide ja standarditega;
- d) tõenäosusjaotuse prognoosi rikkusega seoses teatava käsitletava riski korral viis, kuidas kindlustusandja või edasikindlustusandja valitud meetodid ja loodud tõenäosusjaotuse prognoos seostuvad teiste sisemudeli reguleerimisalasse jäävate riskidega kooskõlas rakendusmeetmete artikliga 232;
- e) käsitletava riski liik, ulatus ja keerukus, lähtudes Solventsus II direktiivi artikli 29 lõikes 3 sätestatust.

Suunis 27 – tõenäosusjaotuse prognoosi rikastamine

1.66. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks tagama, et jõupingutused rikka tõenäosusjaotuse prognoosi koostamiseks ei piira tõenäosusjaotuse prognoosi tulemuseks olevate ebasoodsate kvantiilide prognoosi usaldusväarsust.

1.67. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks olema ettevaatlik, et mitte lisada tõenäosusjaotuse prognoosi põhjendamatu rikkust, mis ei peegelda algseid teadmisi tema riskiprofiilist (vt ka suunis 24).

1.68. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks tagama, et tõenäosusjaotuse prognoosi rikastamiseks kasutatav meetodika on kooskõlas statistika kvaliteedistandarditega rakendusmeetmete artiklites 229, 230 ja 231 kindlaks määratud meetodite, eelduste ja andmete puhul. Kui sellised meetodid hõlmavad eksperdihinnangu kasutamist, peaks ettevõtja võtma arvesse eelduste määramist ja eksperdihinnanguid käsitlevaid asjakohaseid suuniseid.

7. peatükk. Kalibreerimine – lähendused

Suunis 28 – teadmised lähendustest äärmusliku kahju tingimustes

1.69. Kui ettevõtja kasutab võrdlusriskimeetme otsese kasutamise asemel lähendusi, peaks kindlustusandja või edasikindlustusandja kontrollima ja põhjendama kõnealuste lähenduste väljundi usaldusväarsust pikema aja jooksul ja äärmusliku kahju tingimustes kooskõlas oma riskiprofiiliga.

1.70. Eelkõige juhul, kui kindlustusandja või edasikindlustusandja kasutab kinniseid analüütilisi valemeid oma kapitalinõude asutusesiseselt riskimeetmelt

võrdlusmeetmele ümberkalibreerimiseks, siis peaks kindlustusandja või edasikindlustusandja tõendama, et selle aluseks olevad valemid on realistlikud ja kehtivad ka äärmusliku kahju tingimustes.

Suunis 29 – muu alusmuutuja kasutamine

1.71. Kui kindlustusandja või edasikindlustusandja kasutab solventsuskapitalinõude arvutamiseks kasutatavate põhiomavahendite väärtuse tuletamiseks muud alusmuutajat kui põhiomavahendeid, peaks ta tõendama järgmist:

- a) ta suudab lahendada põhiomavahendite ja alusmuutuja erinevuse ajal $t=0$ ning
- b) ta mõistab põhiomavahendite ja alusmuutuja erinevust igas olukorras kuni ajani $t=1$ (kaasa arvatud), eelkõige äärmusliku kahju tingimustes, kooskõlas ettevõtja riskiprofiiliga.

Suunis 30 – juhtimisotsused ühest aastast pikema perioodi kasutamise puhul

1.72. Kui kindlustusandja või edasikindlustusandja valib oma sisemudelis pikema perioodi kui üks aasta, peaks kindlustusandja või edasikindlustusandja võtma arvesse juhtimisotsuseid solventsuskapitalinõude arvutamise kontekstis ja tagama, et kõnealused juhtimisotsused mõjutavad solventsuse otstarbel bilansi aja $t=0$ ning aja $t=1$ vahel.

8. peatükk. Kasumi ja kahjumi tekkeallikad

Suunis 31 – kasumi ja kahjumi määratlemine

1.73. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks arvestama kasumi ja kahjumina asjakohasel perioodil muutusi

- a) põhiomavahendites või
- b) muudes rahalistes summades, mida kasutatakse sisemudelis, et määrata kindlaks muutused põhiomavahendites, nagu majandusliku kapitali ressursside tegelik muutumine.

Sellel eesmärgil peaksid kasumi ja kahjumi tekkeallikad välistama muutused, mille saab omistada lisaomavahendite suurendamisele, nimetatud vahendite tagasimaksmisele ja tagasivõtmisele ning omavahendite jaotamisele.

1.74. Kui ettevõtja kasutab sisemudelis muud muutajat kui põhiomavahendid, peaks kindlustusandja või edasikindlustusandja kasutama seda muutajat kasumi ja kahjumi tekkeallikate kontekstis.

1.75. Ettevõtja peaks tegema kasumi ja kahjumi tekkeallikate kaudu kindlaks selle, kuidas on muutused riskitegurites seotud tõenäosusjaotuse prognoosi alusmuutuja liikumisega.

9. peatükk. Valideerimine

Suunis 32 – valideerimispoliitika ja valideerimisaruanne

- 1.76. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks kehtestama ning rakendama ja haldama kirjalikku valideerimispoliitikat, milles on kindlaks määratud vähemalt järgmine:
- a) protsessid ja meetodid, mida kasutatakse sisemudeli valideerimiseks, ning nende eesmärgid;
 - b) korrapärase valideerimise sagedus sisemudeli iga osa kohta ning lisavalideerimise aluseks olevad tingimused;
 - c) valideerimise eest vastutavad isikud iga ülesande kohta ning
 - d) menetlus, mida tuleb järgida juhul, kui mudeli valideerimisprotsessi käigus tuvastatakse probleeme seoses sisemudeli usaldusväärsusega, ning selliste probleemide käsitlemisega seotud otsuste tegemise protsess.
- 1.77. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks dokumenteerima valideerimisaruanDES valideerimistulemused ja tehtud järeldused ning valideerimise analüüsi tagajärjed.
- 1.78. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks valideerimise raames osutama suunises 42 nimetatud valideerimise andmekogudele ning protsessi põhiosalejate allkirjadele.

Suunis 33 – valideerimisprotsessi reguleerimisala ja eesmärk

- 1.79. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks valideerimise otstarvet kindlaks määraTES sõnaselgelt sätestama sisemudeli iga osa kohta valideerimise eriotstarbe.
- 1.80. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks hõlmama valideerimise reguleerimisala raames nii sisemudeli kvalitatiivseid kui ka kvantitatiivseid aspekte.
- 1.81. Valideerimise reguleerimisala kaalumisel peaks kindlustusandja või edasikindlustusandja lisaks sisemudeli erinevate osade valideerimisele kaaluma valideerimist tervikuna ja eelkõige arvutatud tõenäosusjaotuse prognoosi asjakohasust, et vältida regulatiivse kapitali olulist väärkajastamist.

Suunis 34 – valideerimisega seotud olulisus

- 1.82. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks kaaluma valideeritava sisemudeli osa olulisust, kui ta teeb valideerimistegevuse intensiivsuse kohta otsuse olulisuse alusel.
- 1.83. Kui kindlustusandja või edasikindlustusandja teeb otsuse sisemudeli osade asjakohase valideerimise kohta, siis ei tohiks ta kaaluda nende olulisust mitte ainult isoleeritult, vaid ka kombineerituna.

1.84. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks võtma valideerimise kontekstis olulisuse kindlaks määramisel arvesse tundlikkustesti.

Suunis 35 – valideerimisprotsessi kvaliteet

1.85. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks määrama kindlaks kasutusel oleva valideerimisprotsessi kõik teadaolevad piirangud.

1.86. Kui valideerimisprotsessiga hõlmatud osade valideerimisel esineb piiranguid, peaks kindlustusandja või edasikindlustusandja selliseid piiranguid teadvustama ja dokumenteerima.

1.87. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks tagama selle, et valideerimisprotsessi kvaliteedi hinnangus kirjeldatakse sõnaselgelt tingimusi, mille korral valideerimine ei ole tõhus.

Suunis 36 – valideerimisprotsessi juhtimine

1.88. Kindlustusandjal või edasikindlustusandjal peaks olema kasutusel tema tehtava valideerimise tulemustega seotud teabevahetuse ja asutusesisese aruandluse asjakohane juhtimine.

1.89. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks koostama asutusesiseselt valideerimisprotsessi tulemuste alusel üldise arvamuse ja sellest teatama.

1.90. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks eelnevalt kindlaks määrama kriteeriumid selleks, et otsustada, kas valideerimise tulemusi või nende osi tuleks ettevõtja siseselt eskaleerida.

1.91. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks sõnaselgelt kindlaks määrama eskaleerimise tee selliselt, et valideerimise protsess jääb sõltumatuks sisemudeli arendamisest ja rakendamisest.

Suunis 37 – valideerimisprotsessiga seotud rollid

1.92. Kui valideerimisprotsessi konkreetseid ülesandeid aitavad täita muud osalised kui riskijuhtimisfunktsioon, siis peaks kindlustusandja või edasikindlustusandja tagama, et riskijuhtimisfunktsioon täidab oma üldkohustust, mis on kindlaks määratud Solventsus II artiklis 44 ning rakendusmeetmete artikli 269 lõike 2 punktis a, sealhulgas kohustust tagada valideerimisprotsessi erinevate ülesannete täitmine.

1.93. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks ametlikult selgitama iga osalise rolli kindlaks määratud valideerimisprotsessis.

Suunis 38 – valideerimisprotsessi sõltumatus

1.94. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks tõendama, et tema riskijuhtimisfunktsioon tagab sisemudeli objektiivseks kontrollimiseks valideerimisprotsessi elluviimise sõltumatult mudeli arendamisest ja rakendamisest. Ettevõtja riskijuhtimisfunktsioon peaks tagama, et valideerimisülesanded määratakse kindlaks ja viiakse ellu sellisel moel, millega

luuakse valideerimisprotsessi sõltumatus ning säilitatakse seda, nagu on kindlaks määratud rakendusmeetmete artikli 241 lõikes 2.

- 1.95. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks valideerimisprotsessiga seotud ülesannetes osalevate isikute valimisel arvesse võtma ettevõtja riskide liiki, ulatust ja keerukust, osalevate inimeste ülesandeid ja oskusi ning kuidas ta tagab valideerimisprotsessi sõltumatuse.

Suunis 39 – Solventsus II artikli 231 alusel grupi sisemudelite valideerimise eripärad

- 1.96. Solventsus II direktiivi artikli 231 alusel solventsuskapitalinõude arvutamiseks grupi sisemudeli kasutamise taotlusega hõlmatud osalev ettevõtja ja sidusettevõtja peaksid kindlaks määrama ühtsed valideerimispõhimõtted, mis hõlmavad valideerimisprotsessi nii grupi kui ka individuaalsel tasandil.
- 1.97. Osalev ettevõtja ja sidusettevõtja peaksid koostama sisemudeli valideerimisprotsessi nii grupi sisemudeli kasutamise taotlusega hõlmatud sidusettevõtja solventsuskapitalinõude kui ka konsolideerimisgrupi solventsuskapitalinõude arvutamise kontekstis. Osalev ettevõtja ja sidusettevõtja peaksid selle kaalutluse otseselt kindlaks määrama valideerimispõhimõtetes, mis on kehtestatud grupi sisemudeli jaoks.

Suunis 40 – valideerimise vahendite kohaldamine

- 1.98. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks kaaluma lisaks rakendusmeetmete artiklis 242 osutatutele kvantitatiivsete või kvalitatiivsete valideerimise vahendite kasutamist.
- 1.99. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks mõistma enda kasutatavaid valideerimise vahendeid ning valima tõhusa valideerimisprotsessi tagamiseks asjakohase valideerimise vahendite komplekti. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks valideerimise vahendite valimisel kaaluma vähemalt järgmisi omadusi:
- a) valideerimise vahendite omadused ja piirangud;
 - b) laad: kvalitatiivsed või kvantitatiivsed valideerimise vahendid või nende kombinatsioon;
 - c) vajalikud teadmised: valideerivate isikute vajalike teadmiste ulatus;
 - d) nõutav teave: võimalikud piirangud, võrreldes asutusevälise ja -sisese valideerimise jaoks kättesaadava teabe mahu või liigiga ning
 - e) valideerimistsükkel: asjaomased valideerimise vahendid kõikide nende põhieelduste käsitlemiseks, mis on tehtud sisemudeli eri etappides alates väljatöötamisest kuni rakendamise ja toimimiseni.

1.100. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks dokumenteerima valideerimisaruandes, milliseid sisemudeli osi iga kasutatava valideerimise vahendiga valideeritakse ja miks need valideerimise vahendid on nende eriotstarbe jaoks asjakohased, kirjeldades vähemalt järgmist:

- a) valideeritava mudeliosa olulisus;
- b) tase, millest alates vahendit kohaldatakse üksikriskidele, mudeldamisplokkidele, portfellile ja äriüksustele ning koondatud tulemustele;
- c) valideerimisülesande eesmärk ning
- d) valideerimise eeldatud tulemus.

Suunis 41 – stressitestid ja stsenaariumianalüüsid

1.101. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks kasutama sisemudeli valideerimise osana stressiteste ja stsenaariumianalüüse.

1.102. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks tagama selle, et kasutatavad stressitestid ja stsenaariumianalüüsid käsitlevad asjakohaseid riske ja et neid aja jooksul seiratakse.

Suunis 42 – valideerimise andmekogud

1.103. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks tagama selle, et valideerimisprotsessis kasutatud valitud andmed ja eksperdi hinnangud võimaldavad tõhusalt sisemudelit valideerida, võttes arvesse mitmesuguseid olukordi, mis on minevikus tekkinud või võivad tulevikus tekkida.

10. peatükk. Dokumenteerimine

Suunis 43 – dokumenteerimise kontrolliprotseduurid

1.104. Rakendusmeetmete artikli 243 lõike 3 kohaselt dokumenteerimise jätkuva kvaliteedi tagamiseks peaks kindlustusandjal või edasikindlustusandjal olema kasutusel vähemalt järgmine:

- a) sisemudelit käsitleva dokumentatsiooni tõhus kontrolliprotseduur;
- b) sisemudelit käsitleva dokumentatsiooni versioonide kontrolliprotseduur;
- c) sisemudeli dokumenteerimise selge võrdlussüsteem, mida tuleks kasutada rakendusmeetmete artikli 244 punktis a nõutud dokumenteerimisandmikus.

Suunis 44 – meetodikate dokumenteerimine

1.105. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks koostama dokumendid, mis on piisavalt üksikasjalikud, et tõendada sisemudelis kasutatavate meetodikate ja meetodite, sealhulgas vähemalt järgmise üksikasjalikku mõistmist:

- a) aluseks olevad eeldused;
- b) selliste eelduste kohaldatavus, võttes arvesse ettevõtja riskiprofiili, ning

c) võimalikud puudujäägid metoodikas või meetodites.

1.106. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks esitama sisemudelis kasutatud mis tahes metoodika aluseks olevate teooriate, eelduste ning matemaatiliste ja empiiriliste aluste dokumenteerimisel kooskõlas Solventsus II artikli 125 lõikega 3 võimaluse korral metoodika väljatöötamise olulised sammud ning mis tahes muud metoodikad, mida kaaluti, kuid mida kindlustusandja või edasikindlustusandja ei kasutanud.

Suunis 45 – tingimused, mille korral sisemudel ei toimi tõhusalt

1.107. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks lisama oma dokumentidesse sisemudeli oluliste puuduste üldkokkuvõtte, mis on koondatud ühte dokumenti ja mis sisaldab vähemalt rakendusmeetmete artiklis 245 osutatud asjaolusid.

Suunis 46 – dokumenteerimise sobivus adressaatidele

1.108. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks kaaluma sisemudeli sellise dokumenteerimise olemasolu, mis koosneb rohkem kui ühest sisemudeli dokumenteerimise tasemest vastavalt erinevatele kasutusalaadele ja sihtrühmadele.

Suunis 47 – kasutusjuhendid või protsessikirjeldused

1.109. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks kehtestama sisemudelit käsitleva dokumentatsiooni raames sisemudeli rakendamise kasutusjuhendid või protsessikirjeldused, mis peaksid olema piisavalt üksikasjalikud, et võimaldada sõltumatul teadmistega kolmandal isikul sisemudelit kasutada ja rakendada.

Suunis 48 – mudeli väljundi dokumenteerimine

1.110. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks säilitama sisemudelit käsitleva dokumentatsiooni osana mudeli väljundid, mis on vajalikud Solventsus II artikli 120 nõuete täitmiseks.

Suunis 49 – tarkvara ja modelleerimisplatvormide dokumenteerimine

1.111. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks esitama dokumentatsioonis teabe sisemudelis kasutatud tarkvara, modelleerimisplatvormide ja riistvarasüsteemide kohta.

1.112. Tarkvara, modelleerimisplatvorme ja riistvarasüsteeme kasutades peaks kindlustusandja või edasikindlustusandja esitama dokumentatsioonis piisavalt teavet, et nende kasutamist oleks võimalik hinnata ja põhjendada ning et järelevalveasutused saaksid nende asjakohasust hinnata.

11. peatükk. Välismudelid ja asutusevälised andmed

Suunis 50 – asutusevälised andmed

- 1.113. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks suutma asutuseväliste andmete olemuse kohaselt tõendada sisemudelis kasutatud asutuseväliste andmete, sealhulgas mis tahes oluliste ümberkujundamiste, korrigeerimiste, hooajalisuste ja neile omaste mis tahes muude töötlemiste eripärade mõistmise asjakohast taset.
- 1.114. Eelkõige peaks kindlustusandja või edasikindlustusandja vähemalt
- a) mõistma asutuseväliste andmete omadusi ja piiranguid või muid iseärasusi;
 - b) töötama välja protsessid võimalike puuduvate asutuseväliste andmete ja muude piirangute kindlaks määramiseks;
 - c) mõistma puuduvate või ebausaldusväärsete asutuseväliste andmete korral lähendamist ja muud töötlemist;
 - d) töötama välja protsessid õigeaegseks järjepidevuse kontrollimiseks, sealhulgas võrdlused teiste asjakohaste allikatega määral, mil andmed on mõistlikult saadaval.

Suunis 51 – välismudeli mõistmine

- 1.115. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks tõendama seda, et kõik välismudeli kasutamises osalevad isikud mõistavad piisava üksikasjalikkusega neid välismudeli osi, mis on nende jaoks olulised, sealhulgas eeldusi, tehnilisi ja toimimise aspekte.
- 1.116. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks pöörama erilist tähelepanu välismudeli nendele aspektidele, mis on tema riskiprofiili seisukohast olulisemad.

Suunis 52 – välismudeli ja asutuseväliste andmete valiku läbivaatamine

- 1.117. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks regulaarselt vaatama läbi konkreetse välismudeli või asutuseväliste andmete valimise põhjenduse.
- 1.118. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks olema kindel, et ta ei tugine liigselt ühele andmete tagajale ja tal peaks olema kasutusel plaanid andmete tagaja mis tahes vajakajäämistest mõju leevendamiseks.
- 1.119. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks pöörama tähelepanu välismudelis või asutusevälistes andmetes tehtud võimalikele uuendustele, mis võimaldaksid tal riske paremini hinnata.

Suunis 53 – välismudelite lõimimine sisemudeli raamistikus

- 1.120. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks suutma tõendada seda, et välismudeli inkorporeerimisel sisemudeli raamistikku kasutatud lähenemisviis, sealhulgas ettevõtja valitud meetodid, andmed, parameetrid ja eeldused ning välismudeli väljundid, on asjakohane.

Suunis 54 – valideerimine välismudeli ja asutuseväliste andmete kontekstis

- 1.121. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks ise valideerima välismudeli neid aspekte, mis on asjakohased kindlustusandja või edasikindlustusandja riskiprofiili seisukohast, ning välismudeli ja asutuseväliste andmete oma protsessidesse ja sisemudelisse inkorporeerimist.
- 1.122. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks hindama välismudeli jaoks kättesaadavate tunnuste või valikute valimise või mittevalimise asjakohasust.
- 1.123. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks valideerimise raames kaaluma asjakohast teavet ja eelkõige müüja või muu kolmanda isiku tehtud analüüse ning seejuures peaks kindlustusandja või edasikindlustusandja tagama vähemalt järgmise:
- a) valideerimise sõltumatust ei seata kahtluse alla;
 - b) see vastab kindlustusandja või edasikindlustusandja sätestatud valideerimisprotsessile, mis on selgelt sätestatud valideerimispoliitikas;
 - c) arvesse võetakse mis tahes otsest või kaudset erapoolikust müüja või muu kolmanda isiku tehtud analüüsides.

Suunis 55 – dokumenteerimine välismudelite ja asutuseväliste andmete kontekstis

- 1.124. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks tagama, et välismudelite ja asutuseväliste andmete dokumenteerimine vastab dokumenteerimisstandarditele.
- 1.125. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks koostama dokumendid vähemalt järgmise kohta:
- a) välismudeli ja asutuseväliste andmete aspektid, mis on olulised kindlustusandja või edasikindlustusandja riskiprofiili seisukohast;
 - b) välismudeli või asutuseväliste andmete lõimimine kindlustusandja või edasikindlustusandja protsessidesse ja sisemudelisse;
 - c) välismudeli andmete, eelkõige sisendite, või välismudeli väljundite lõimimine kindlustusandja või edasikindlustusandja protsessidesse ja sisemudelisse;
 - d) sisemudelisse kasutatud asutusevälised andmed ning nende allikad ja kasutamine.
- 1.126. Kui kindlustusandja või edasikindlustusandja toetub oma dokumentatsioonis müüjate ja teenuseosutajate koostatud dokumentidele, peaks kindlustusandja või edasikindlustusandja tagama selle, et ei kahjustuks suutlikkus vastata dokumenteerimisstandarditele.

Suunis 56 – ettevõtja vastutus välismudelite ja asutuseväliste andmete kontekstis

1.127. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks pidama kinni oma vastutusest täita sisemudeligas seotud kohustusi ning sisemudelis välismudeli või asutuseväliste andmete kasutamise seotud ülesandeid ja mis tahes muid nõudeid.

Suunis 57 – teenuseosutajate ülesanded välismudelite ja asutuseväliste andmete kasutamise korral

1.128. Kui kindlustusandja või edasikindlustusandja otsustab välismudelit mitte otseselt rakendada, siis peaks ta kasutusele võtma tegevuse edasiandmise lepingu.

1.129. Samal moel peaks kindlustusandja või edasikindlustusandja võtma kasutusele tegevuse edasiandmise lepingu, kui ta otsustab volitada teenuseosutajat asutuseväliste andmetega seotud teatavaid ülesandeid täitma.

1.130. Kindlustusandja või edasikindlustusandja peaks tegevuse edasiandmise lepingut kasutusele võttes järgima Solventsus II artikli 49 ja rakendusmeetmete artikli 274 nõudeid.

12. peatükk. Gruppide sisemudelid – kolleegiumide toimimine

Suunis 58 – sisemudeli reguleerimisala hindamine

1.131. Hinnates sisemudeli reguleerimisala asjakohasust, peaksid kindlustusgrupi järelevalve teostaja, rakendusmeetmete artikli 343 lõikes 2 määratletud teised asjaomased järelevalveasutused ning kolleegiumi poolt rakendusmeetmete artikli 344 lõike 2 kohaselt kindlaks määratud järelevalveasutused võtma arvesse vähemalt järgmist:

- a) gruppi kuuluvate sidusettevõtjate olulisus grupi riskiprofiili seisukohast;
- b) gruppi kuuluvate sidusettevõtjate riskiprofiil võrreldes grupi üldise riskiprofiiliga;
- c) grupi üleminekukava mudeli reguleerimisala laiendamiseks hilisemas etapis, kui see on võimalik, ning sellise tegevuse ajakava;
- d) standardvalemi või mõne teise kinnitatud või kinnitamise protsessis oleva sisemudeli asjakohasus, mida kasutatakse mis tahes seotud kindlustusandja või edasikindlustusandja solventsuskapitalinõude arvutamiseks, mis kuulub sisemudeli reguleerimisalasse;
- e) sellise standardvalemi või muu sisemudeli asjakohasus, mis on kinnitatud või kinnitamise protsessis ja mida kasutatakse mis tahes seotud kindlustusandja või edasikindlustusandja solventsuskapitalinõude arvutamiseks, mis kuulub gruppi, kuid mis ei kuulu grupi sisemudeli reguleerimisalasse.

1.132. Gruppi kuuluvate sidusettevõtjate sisemudeli reguleerimisalast välja jätmise asjakohasuse hindamisel peaksid eelmises lõigus osutatud järelevalveasutused hindama seda, kas ettevõtjate väljaarvamine võib põhjustada järgmise:

- a) omavahendite ebasobiv jaotus, mis põhineb pigem üksikettevõtja solventsuskapitalinõudel kui grupi riskiprofiili panustamisel;
- b) ebakõlad, mis tekivad sellest, kui grupi solventsuskapitalinõude arvutamiseks kasutatakse sisemudelit ning gruppi kuuluva mis tahes sidusettevõtja solventsuskapitalinõude arvutamiseks kasutatakse kinnitamise protsessis standardvalemist või teistsugust sisemudelit;
- c) sisemudeli piiratud reguleerimisalast tulenevad nõrkused grupi ja gruppi kuuluvate sidusettevõtjate riskijuhtimises või
- d) grupi solventsuskapitalinõude mitesobivus grupi riskiprofiili arvesse võttes.

Suunis 59 – gruppide sisemudelite hindamise ja kinnitamise protsessi sisemudeli töökava

1.133. Kindlustusgrupi järelevalve teostaja peaks teiste asjaomaste järelevalveasutustega konsulteerides koostama sisemudeli töökava ja teabevahetuse eeskirjad, mida kõnealused ametiasutused peavad gruppide sisemudelite kinnitamise protsessis järgima.

1.134. Kui see on asjakohane, peab asjaomane kindlustusgrupi järelevalve teostaja kaasatud järelevalveasutustega konsulteerides ajakohastama sisemudeli töökava.

1.135. Sisemudeli hindamise puhul peaks kindlustusgrupi järelevalve teostaja tagama, et sisemudeli töökava hõlmab kõnealuse hindamise ajakava, peamisi toiminguid ja töötulemusi. Kui tegemist on Solventsus II artikliga 231 hõlmatud grupi sisemudeliga, siis peaksid kindlustusgrupi järelevalve teostaja ja muud asjaomased järelevalveasutused kaaluma sisemudellisse nendevaheliste erikorralduste lisamist. Kindlustusgrupi järelevalve teostaja peaks tagama, et sisemudeli töökavas

- a) kehtestatakse vähemalt, millal ja kuidas konsulteerida rakendusmeetmete artikli 343 lõikes 2 osutatud teiste asjaomaste järelevalveasutustega ning kuidas kaasata neid hindamisse;
- b) kehtestatakse, millal ja kuidas lubada rakendusmeetmete artikli 344 lõikes 2 osutatud järelevalvekolleegiumi teistel järelevalveasutustel hindamises osaleda;
- c) määratakse kindlaks hindamise prioriteedid, võttes arvesse sisemudeli reguleerimisala, gruppi kuuluva iga sidusettevõtja erisusi, grupi ja gruppi kuuluvate sidusettevõtjate riskiprofiili ning olemasolevat ja asjakohast teavet sisemudeli kohta;
- d) kehtestatakse, millal ja kuidas teatada asjaomaste järelevalveasutuste tehtud hindamise tulemused teistele asjaomastele järelevalveasutustele.

1.136. Seoses otsusega esitada taotlus Solventsus II artikli 231 kohaselt grupi sisemudeli kasutamiseks peaks kindlustusgrupi järelevalve teostaja teiste asjaomaste järelevalveasutustega konsulteerides tagama, et sisemudeli töökava hõlmab kõigi ühisotsusele jõudmiseks vajalike toimingute ja töötulemuste ajakava, nagu on kindlaks määratud EIOPA rakenduslikus tehnilises standardis, mis käsitleb grupi sisemudelite kohta ühisotsusele jõudmise protsessi.

Suunis 60 – protsessiga seotud probleemid

1.137. Kui asjaomane järelevalveasutus teeb kinnitamise protsessiga seoses kindlaks olulise probleemi, peaks ta teatama sellest kindlustusgrupi järelevalve teostajale ja asjaomastele asutustele nii kiiresti kui võimalik.

Suunis 61 – gruppide sisemudelite hindamise käigus tehtavad ühised kohapealsed kontrollid

1.138. Kindlustusgrupi järelevalve teostaja ja teised asjaomased järelevalveasutused peaksid saama esitada taotluse sellise ühise kohapealse kontrolli korraldamiseks, mille eesmärk on kontrollida grupi sisemudelite hindamisega seotud mis tahes teavet, ning nad peaksid saama käsitleda selle toimumise aega ja kohta, et tagada protsessi tõhusus.

1.139. Ühise kohapealse kontrolli taotluse esitanud järelevalveasutused peaksid teavitama kindlustusgrupi järelevalve teostajat, märkides sellise kontrolli ulatuse ja eesmärgi, võttes arvesse kõnealuse kontrolli eesmärke seoses kaasatud järelevalveasutuste poolt kindlaks määratud hindamisega.

1.140. Kindlustusgrupi järelevalve teostaja peaks seejärel teavitama asjaomaseid järelevalveasutusi, EIOPA-t ja vajaduse korral kolleegiumi muid liikmeid ja osalejaid, keda võib ühise kohapealse kontrolli tulemus mõjutada või kes võivad olla huvitatud selles osalemisest.

1.141. Kui ühises kohapealses kontrollis osalevad järelevalveasutused on kindlaks tehtud, peaksid nad arutama ja jõudma kokkuleppele selles, milline on kohapealse kontrolli lõplik ulatus, eesmärk, struktuur ja ülesannete jaotus, sealhulgas selles, kes kohapealset kontrolli juhib.

1.142. Kindlustusgrupi järelevalve teostajat tuleks teavitada ühiste kohapealsete kontrollide edenemisest ja tulemustest.

1.143. Kui kohapealset kontrolli juhtiv järelevalveasutus ei ole kindlustusgrupi järelevalve teostaja, peaks ta esitama kindlustusgrupi järelevalve teostajale asjakohase dokumentatsiooni. Kindlustusgrupi järelevalve teostaja peaks tegema asjakohase dokumentatsiooni kättesaadavaks asjaomastele järelevalveasutustele, teistele ühises kohapealses kontrollis osalevatele järelevalveasutustele ja EIOPA-le. Kindlustusgrupi järelevalve teostaja peaks esitama kolleegiumi ülejäänud liikmetele ja osalejatele loetelu asjakohastest dokumentidest, mis on saadud, ja esitama neile taotluse korral asjakohased dokumendid.

- 1.144. Ühise kohapealse kontrolli põhitulemuste aruande alusel peaks kohapealset kontrolli juhtiv järelevalveasutus käsitlema kaasatud järelevalveasutustega ühise kohapealse kontrolli tulemust ja võetavaid meetmeid.
- 1.145. Kindlustusgrupi järelevalve teostaja peaks teavitama kolleegiumi ülejäänud liikmeid ja osalejaid tulemusest ning meetmetest kolleegiumis kokku lepitud teabevahetuse raames.

Suunis 62 – gruppide sisemudelite läbivaatamiste jagamine

- 1.146. Asjaomased järelevalveasutused peaksid jagama ja arutama sisemudeliga seotud oma asukohapõhiste ja asukohaväliste tegevuste põhitulemusi kindlustusgrupi järelevalve teostajaga ning teiste asjaomaste järelevalveasutustega.
- 1.147. Kaasatud järelevalveasutused peaksid jagama sisemudeli elementide läbivaatamisel kasutatud lähenemist kindlustusgrupi järelevalve teostajaga ning asjaomaste järelevalveasutustega.
- 1.148. Kui sellise jagamise tulemusena tuvastavad kaasatud järelevalveasutused kasutatud lähenemisviisides olulisi erinevusi, peaksid nad arutama ja leppima kokku, millist protsessi kasutada ühtsete lähenemisviiside väljatöötamiseks, kui nad peavad sellist kooskõlastamist asjakohaseks.
- 1.149. Asjaomased järelevalveasutused peaksid kaaluma sisemudeli elementide läbivaatamiseks kasutatavate vahendite ja meetodite jagamist teiste asjaomaste järelevalveasutustega, kui nad peavad seda asjakohaseks.

Suunis 63 – kolmandate riikide järelevalveasutuste osalemine gruppide sisemudelite hindamises

- 1.150. Kindlustusgrupi järelevalve teostaja ja teised asjaomased järelevalveasutused peaksid otsustama, kas konsulteerida kolmandate riikide järelevalveasutustega, ning kui jah, siis millistega.
- 1.151. Enne kolmanda riigi järelevalveasutustega konsulteerimist peaks kindlustusgrupi järelevalve teostaja astuma kaasatud teiste järelevalveasutuste toetusel asjakohaseid samme selle tagamiseks, et kolmanda riigi järelevalveasutuse asukohajärgse jurisdiktsiooni teabe konfidentsiaalsust käsitlevad õigusnormid vastavad Solventsus II kohastele ametisaladuse nõuetele.

Suunis 64 – Solventsus II artikli 231 alusel grupi sisemudelite oluliste muudatuste hindamine

- 1.152. Solventsus II artikli 231 alusel grupi sisemudeli olulise muudatuse kinnitamise taotluse hindamise puhul peaksid kindlustusgrupi järelevalve teostaja ja teised asjaomased järelevalveasutused otsustama, kas delegeerida sidusettevõtja tasandil muudatuste hindamine asjaomasele sidusettevõtjale.

Järgimis- ja aruandluseeskirjad

- 1.153. Käesolev dokument sisaldab EIOPA määruse artikli 16 alusel väljastatud suuniseid. Kooskõlas EIOPA määruse artikli 16 lõikega 3 peavad pädevad asutused ja finantseerimisasutused võtma mis tahes meetmeid, et neid suuniseid ja soovitusi järgida.
- 1.154. Pädevad asutused, kes järgivad või kavatsevad hakata järgima käesolevaid suuniseid, peaksid lisama need asjakohasel viisil oma reguleerimis- või järelevalveraamistikku.
- 1.155. Pädevad asutused kinnitavad EIOPA-le, kas nad järgivad või kavatsevad hakata järgima käesolevaid suuniseid koos mittejärgimise põhjustega kahe kuu jooksul pärast tõlgete avaldamist.
- 1.156. Kui osutatud tähtajaks ei vastata, peetakse pädevaid asutusi aruandlusnõuetele mittevastavateks ja nendest teatatakse.

Läbivaatamise lõppsäte

- 1.157. Käesolevad suunised vaatab läbi EIOPA.